

Úvodní slovo: Radka z Rady

Radka Faltínová

Milí přátelé,

zdravím vás v překrásném měsíci máji. A hned potěším ty z vás, kdo by snad měli v oblibě mé sáhodlouhé filozofické úvodníky s minimem věcných informací tím, že tento úvodník může sloužit zcela a úplně takovýmto mým úvodním úvahám. Věcné informace se už totiž nemusím snažit nacpat do úvodníku a mohu v něm vesele rozvíjet cokoliv epického či lyrického, co vám budu chtít sdělit. Jak to? Rozhodli jsme se založit novou rubriku, která bude shrnovat, co se událo v Komoře za posledních pár týdnů. Chceme totiž udržet tradici, že každý úvodník bude psát nějaký jiný člen Rady, tedy zůstat u jeho osobnějšího ladění. To je ale velmi náročné, pokud máme na prostoru úvodníku zároveň informovat o všem, co se děje v Komoře. Tyhle informace jsou pro vás důležité, ale setkání s jednotlivými členy Rady v úvodníku je důležité také. Dilema jsme tedy vyřešili novou rubrikou. Měl by to být takový stručný přehled, proto název *Letem světem z Komory*. Tuto rubriku najdete hned pod úvodníkem.

A hurá, nyní mohu přejít ke svým oblíbeným epickým a lyrickým úvahám, jelikož věcné informace jsem šikovně přesunula do jiné rubriky ;-)... Tak jdeme na to: Milí členové, na stromech se objevují maličké zelené lístečky a duše každého tlumočnicka pookřívá v jemném jarním vánku...

Zde na chvíli přerušuji lyrickou část úvodníku a pokračujeme jinak. Chtěla bych vám sdělit tři důležité věci. Bohužel vzhledem k omezené škatulce úvodníkového prostoru nemohu vyhovět svým grafomanským choutkám a sdělit vám vše, co považuji za důležité, tedy

jsem z mnoha dalších důležitých věcí musela vybrat jen ty tři.

První důležitá věc, kterou bych chtěla v tomto úvodníku udělat, je přivítání našeho staronového zaměstnance - Lenky Makovské. Jsme rádi, že se k nám Lenka po kratší pauze opět přidala, zastoupí Editu Velebil Nedvědovou, která odchází věnovat se radostným rodinným záležitostem. Lenka bude mít v Komoře na starosti e-shop, propagaci a publikační činnost. Vzhledem k tomu, jak svědomitě předtím pro Komoru podobné aktivity vykonávala, nás Lenčina přítomnost v Komoře velice těší. Editě tímto děkujeme za tu pěknou řádku let strávených s Komorou!

Druhou důležitou záležitostí, kterou píšu tučným písmem do vašich diářů, je připomínka, že potřebujeme kandidáty na pozici radních Komory. V červnu odchází Andrea Andělová a potřebujeme zvolit nového člena Rady. Prosíme, zamyslete se nad svými současnými možnostmi a zvažte kandidaturu do Rady. Komora je hodné a ochočené zvíře, jsme milí a nekoušeme. Situace je relativně stabilizovaná a společně můžeme tvořit nové věci a směřovat Komoru tam, kam chceme. Někdy je to docela legrace, jindy je to zase taková... seberozvojová záležitost ;-). Každopádně je členství v Radě mnohonásobně prospěšné pro nás i pro vás: vás posune osobnostně a profesně, nás to obohatí o nové radosti při týmové práci v Radě a Komora obecně získá nové myšlenky a přístupy. V případě zájmu o pozici v Radě nám zašlete mail na adresu Rady. Informace o formálním postupu při kandidování a volbách budeme rozesílat v průběhu května. Pokud se nikdo nepřihlásí, přejdeme k hrubému nátlaku (předběžná varianta hrubého nátlaku je, že já osobně se vplížím do vašich snů a budu vás chodit strašit). To byl vtip. Ale budeme to muset řešit, jelikož podle Stanov musí být členů Rady pět.

A do třetice se na chvíli ještě vrátím do lyrického modu – jako třetí věc jsem vám totiž chtěla připomenout, že přišlo jaro. To už asi víte, já jen kdybyste si náhodou při všem tom shonu nevšimli. Loni jsem si toho, že jaro vůbec bylo, všimla až tehdy, když jsem se ptala doma, kdy pokvetou ty třešně, a bylo mi řečeno, že už dávno odkvetly, uzrály a spadly. Loni pro mne jaro vlastně nebylo. Letos to tak nechci. Přála bych vám všem i sobě samé, abychom i při své náročné profesi dokázali najít čas, kdy si vychutnáme zdánlivě obyčejné věci: jít na dlouhou procházku, někde sedět a koukat, uvařit a klidně sníst opravdové jídlo, hladit chvíli psa. Naše práce má smysl, ale naše duše potřebuje čas od času zpomalit, abychom si mohli něco uvědomit, s někým se doopravdy setkat nebo nabrat síly do dalších hektických dní. Je příjemné nalézat takové chvíle nejen o dovolené, ale i v běhu každodenního života, a já jsem letos odhodlaná nedat si vzít jaro.

Srdečně vás zdravím,

Radka Faltínová

PS: Těm z vás, které zaujala poslední, lyricko-filozofující část mého úvodníku, doporučuji knihu od Carla Honoré: Chvála pomalosti.

Zlatý Bullík

Radka Faltínová

V krásném měsíci máji patří náš imaginární Zlatý Bullík a reálný vřelý dík tzv. „kulturní skupině“. Tak označujeme partičku dobrovolníků, kteří se v Komoře nyní starají o tlumočení kulturních aktivit. Šéfkou party je Kateřina Červinková Houšková, o kulturu se dále starají Majka Basovníková, Mája Spilková, Veronika Chladová, Pepe Kalousová a staronově přibyla do kulturní skupiny i Naďa Dingová. Tento tým funguje skvěle,

o čemž svědčí množství kulturních aktivit, které Komora stále nabízí. Děkujeme!

Letem světem z Komory

Milí čtenáři a členové Komory, připravili jsme pro vás novou rubriku – v bodech vypsané události, které Komorou hýbaly v minulých týdnech. Více najdete v jednotlivých rubrikách, zde vše jen letem světem, a také to, co se do jednotlivých rubrik nevešlo.

Webové stránky Komory

Probíhají intenzivní práce na tvorbě nové podoby stránek Weblík. Jako součást podpory dalšího fungování stránek Weblík Komora zadala práci na vytvoření dvou samostatných verzí. Nyní je zpracovávána verze věnovaná mladším divákům, a to dle požadavků organizace Jablíčko dětem, která nové stránky přebírá do své péče.

Pro neslyšící návštěvníky našich stránek připravujeme další várku překladů textů do českého znakového jazyka.

Vzdělávání tlumočnicků

Finalizují přípravy akreditace nového kurzu pro tlumočnický v oblasti uměleckého tlumočení.

Připravuje se jedno z dalších kol aktualizace testů závěrečných zkoušek CVP, tentokrát včetně revize nahrávek praktické části zkoušky.

Proběhla schůzka na MPSV ČR ohledně akreditace kurzů pro tlumočnický. Řešeny byly problémy se zařazováním obecných bloků pro pracovníky v sociálních službách do kurzů pro tlumočnický a další požadavky na strukturu kurzů, které ne vždy umožňují nastavení studia vhodné pro potřeby tlumočnicků.

Dokončujeme domlouvání termínů s lektory ročního kurzu pro tlumočnický ve vzdělávání.

Více k jednotlivým aktivitám v samostatné sekci Bulletinu.

Legislativa

Spolupracujeme se SNN ČR na tvorbě návrhu změn v zákoně o sociálních službách v rámci připravované novely. SNN postoupil návrh, který vychází z námi navrhovaných změn, připomínek schválených na ASNEP a úprav právního poradce a vedení SNN. V návrhu je nově definována tlumočnická služba, tlumočnick je v § 115 zařazen jako samostatný typ pracovníka, jeho činnost je blíže specifikována v § 116, odst. 1 pod samostatnými písmeny a požadavky na jeho kvalifikaci jsou stanoveny v novém § 116b. Komora upřednostňovala řešení, aby byl tlumočnick pod samostatným bodem, ale dle právního poradce SNN by nebyla takováto úprava akceptovatelná pro MPSV, proto je tlumočnick zařazen do § 116. Budeme usilovat o účast na dalších jednáních o změnách zákona. Komora také požádala SNN, zda by mohla být na setkání ohledně zdůvodnění připomínek.

Obdrželi jsme návrhy změn školského zákona a připravujeme další kroky řešení situace v oblasti tlumočení ve vzdělávání - hledání možností právní úpravy tlumočení ve vzdělávání, hledání partnerů pro naši podporu, příprava návrhů, iniciování diskuze.

Nabídli jsme spolupráci novému orgánu při ASNEP EKOV pro právní úpravu výkonu tlumočnické profese v oblasti vzdělávání. Čekáme na vyjádření EKOV.

Konzultace s právním poradcem o možnostech změny právní formy Komory, představení možností členům a iniciování diskuze.

Smluvní tlumočnicki Komory

Komora rozšířila řady tlumočnicků, se kterými je ve smluvním vztahu. Kromě tlumočnicků registrovaných u MPSV má nyní smluvní vztah i s dalšími tlumočnickými, kteří u MPSV registrovaní nejsou. Smluvními tlumočnickými Komory se tak mohli - a stále mohou - stát i další členové Komory (slyšící i neslyšící), kteří nechtějí/nemohou být registrovaní u MPSV.

Byly připraveny nové smlouvy, formulář, který je nutné pro zařazení do databáze tlumočnicků Komory vyplnit, a dokument, který objasňuje systém poptávání a objednávání tlumočení pod Komorou a další potřebné informace. Tyto dokumenty byly rozeslány celé členské základně, dále proběhla informační schůzka, veškeré dokumenty jsou dostupné i na webu po přihlášení v sekci Vaše dokumenty v oddělení Informace pro tlumočnicki.

Agendu tlumočnicků povede sociální pracovnice Komory Štěpánka Rauchová, která zároveň vede i statistiky a eviduje další informace týkající se tlumočení, které se dokládají například k vyúčtování projektů. Nový systém zaznamenávání a zpracování informací, který vytvořila, bude sloužit k jednoduššímu generování potřebných informací.

Provozní záležitosti

Máme nového dobrovolníka – o databázi členů se nyní bude starat Kristýna Siková. Marušce Komorné za dlouholetou péči o členskou základnu děkujeme.

Máme staronového dobrovolníka v oblasti kultury – Nadu Dingovou, která bude ve spolupráci s Kateřinou Červinkovou Houškovou a ostatními členy „kulturní skupiny“ zařizovat tlumočení v divadlech.

Komora se na malé a milé sešlosti rozloučila s Editou Velebil Nedvědovou, která se nyní

bude věnovat rodinným záležitostem. (Gratulujeme!) :-). Na Editino místo nastoupila Lenka Makovská, která se mimo jiné bude starat o e-shop, propagaci a publikační činnost Komory.

Proběhlo nahlášení změny registrace tlumočnické služby na MHMP (počet tlumočnicků, nová administrátorka e-shopu a publikační činnosti).

Probíhá revize a vytvoření nových standardů kvality tlumočnické služby.

Komora podala daňové přiznání za rok 2012.

Komora dokončuje výroční zprávu.

E-shop: vyřizujeme a posíláme objednávky i do zahraničí.

V Komoře přibyla do výukové místnosti nová lékárnička, která je k dispozici v případě, že se někdo řízne o papír při studiu. :-)

Vytvořen nový Bulletin in Pictures a poslán do zahraničí. Autorka textové části: Jana Servusová, autoři překladu do MZS: Mirek Březina a Markéta Spilková.

Napříč Radou i mezi radními a zaměstnanci proběhlo několik desítek schůzek, osobních i po Skype, které se týkaly všech výše uvedených témat.

Různé

EFSLI stále hledá kandidáty do Rady, na opakovanou výzvu v Bulletinech Komory se nikdo z našich členů ke kandidatuře nepřihlásil, námi oslovení kandidáti odmítli.

Zástupci Komory se sešli s agenturou Interpretty, která se chce zabývat tlumočením u soudů online, a poskytli jí informace k tlumočení do znakového jazyka v této oblasti.

Zástupci Komory se zúčastnili setkání poskytovatelů sociálních služeb na Magistrátě hlavního města Prahy.

Komora zorganizovala opět několik tlumočených kulturních aktivit. Více k jednotlivým aktivitám v Bulletinu v samostatné sekci.

Máme funkční ateliér, tak hybaj překládat (vzkazuje tajemnice Lucie :-)).

Započali jsme tradici pravidelných snídaní se zaměstnanci:).

Proběhl první teambuilding komořích zaměstnanců a dobrovolníků v Tep Faktoru.

Účastníci historicky prvního Komořího teambuildingu poté, co zdolali spoustu zapeklitých překážek v Tep Faktoru.

Komora a kultura

*Kateřina Červinková Houšková
Veronika Chladová*

Ohlédnutí za dubnem

Když se ohlédneme za dubnem, můžeme si společně zavzpomínat na dvě tlumočená představení Kašpárek v pekle z 13. dubna a Škola malého stromu z 28. dubna.

Máme za sebou i zdařilou tlumočenou výstavu Monarchie.

V dubnu se také sešel pracovní tým pod vedením Kateřiny Červinkové Houškové, který bude v červnu v Praze a v září v Bratislavě v rámci Intenzivního kurzu uměleckého tlumočení vzdělávat budoucí české i slovenské tlumočnický v oblasti uměleckého tlumočení.

V neděli 21. dubna se Komora také spolupodílela na udělování cen „Za úsilí o nápravu věcí lidských“ nadace Pangea, které se konalo ve Vinohradském divadle. Na akci nás s poezií ve znakovém jazyce a s tlumočením písní reprezentovali Marie Basovníková, Sergej Josef Bovkun, Andrea Kalců a Naďa Dingová.

Výhled do května

V květnu nás čeká jedno divadelní tlumočené představení. V pondělí 6. května v 19.00 hod se koná představení Čtyři dohody v pražském klubu Lávka, které je v tuto chvíli pro veřejnost vyprodané. Divadlo ale drží 50 vstupenek pro neslyšící diváky. Proto neváhejte, rezervujte lístky nebo informujte všechny, kdo by si rád zašel na toto tlumočené představení.

A protože květen uteče rychle jako voda, máme tu pro vás ochutnávku na červnové tlumočené představení, abyste si mohli včas

zapsat si termín představení a rezervovat si lístky. V pátek 7. června v 19.00 hod proběhne tlumočené představení Manželské vraždění v Praze v divadle Na Jezerce.

V květnu nás čeká unikátní tlumočená prohlídka velice známých děl. Dokonce ve dvou termínech – ve čtvrtek 16. května od 16.00 hod a v sobotu 18. května od 13.00 hod. Řeč je o výstavě Slovanská epopěj s díly Alfonse Muchy, která jsou vystavena v pražském Veletržním paláci.

A samozřejmě se těšíme na blížící se červnovou Muzejní noc.

Komora a vzdělávání tlumočnicků

Dana Tučková

CVP – OHLÉDNUTÍ ZA DUBNEM

V Komoře se v dubnu konal další seminář v rámci základního kurzu s prof. Ivanou Čeňkovou a Helenou Andrejskovou, tentokrát na téma teorie tlumočení v mluvených a znakových jazycích. Seminář zaměřený na nepřímá pojmenování byl pro nemoc lektora zrušen, měl by se uskutečnit v náhradním termínu v říjnu. V tomto měsíci jsme otevřeli dva praktické kurzy z nabídky, spuštěn byl e-learningový kurz o tlumočení mezi dvěma znakovými jazyky. V průběhu měsíce probíhaly individuální supervize v rámci CVP a také individuální výuka studentů, o kterou někteří požádali.

Podala se akreditace na kvalifikační kurz pro slyšící a neslyšící tlumočnický v uměleckém tlumočení v rozsahu 150 vyuč. hodin – pokud se podaří kurz akreditovat, bude realizován ještě v průběhu tohoto roku.

CVP – Co je připraveno na květen

Vzdělávací aktivity CVP v květnu si můžete prohlédnout níže. Chtěla bych především doporučit praktický kurz o způsobech přípravy tlumočnicka na tlumočení a na e-learningový kurz o legislativě (tento kurz nyní prochází revizí, bude aktualizován a tedy podá kompletní a aktuální přehled o současné legislativě spojené s tlumočením).

Již nyní doporučuji přihlásit se na prázdninové týdenní kurzy (zaměřené na tlumočení ve vzdělávání a na komunitní tlumočení), dále doporučuji všem tlumočnickům ve vzdělávání nebo těm, kteří by někdy ve škole chtěli tlumočit, aby se přihlásili do nového ročního kurzu akreditovaného MŠMT. Kurz se skládá ze dvou týdenních kurzů (jeden v roce 2013, druhý v roce 2014), 5 intenzivních kurzů v průběhu roku a splnění 50 hodin praxe a 20 hodin supervize. Na přesný průběh a obsah kurzů se podívejte [zde](#).

Prosím všechny studenty, aby si studium rozvrhli (studium je o průběžném sbírání kreditů na seminářích/kurzech, ale také o průběžném plnění praxe a především supervizí). Absolventy prosím, aby si naplánovali vzdělávání na daný rok a nenechávali vše na poslední měsíc v roce. Každý absolvent CVP musí pro prodloužení certifikace absolvovat vzdělání v rozsahu 50 kreditů, absolvent MZS pak kreditů 30. Do tohoto vzdělání se může započítat i supervize (pro absolventy platí – 1 hodina supervize za 2 kredity do dalšího vzdělání).

Připomínám termín přihlášení do 10. 5. na závěrečné zkoušky CVP konané dne 26. 5. 2013.

Květen

1. – 8. 5. 2013 | E-learningový kurz

Jazykový obraz světa neslyšícího člověka, vztahy mezi jazykem a myšlením (E-learningový kurz)

Autor: Mgr. Radka Faltínová

Cena: 375 Kč | Kreditů: 5

4. 5. 2013 | 9.00 - 16.00 | Seminář

Prostředky intrakulturní komunikace neslyšících

Lektoři: Bc. Martin Kulda

Cena: 950 Kč | Kreditů: 10

5. 5. 2013 | 9.00 - 16.00 | Seminář

Relaxační techniky a psychohygienu pro tlumočníky

Lektor: Mgr. Michaela Veselá

Cena: 950 Kč | Kreditů: 10

11. – 12. 5. 2013 | 9.00 - 16.00 | Kurz

IVK způsoby přípravy tlumočnicka na tlumočení

Lektoři: Mgr. Kateřina Červinková Houšková,

Mgr. Radka Faltínová

Bc. Jindřich Mareš

Cena: 1900 Kč | Kreditů: 20

15. – 22. 5. 2013 | E-learningový kurz

Tlumočení pro neslyšící a související legislativa (E-learningový kurz)

Autor: Veronika Toráčová

Cena: 375 Kč | Kreditů: 5

18. 5. 2013 | 9.00 - 12.00 | Seminář

Český znakový jazyk jako způsob primitivní komunikace?

Lektor: PhDr. et Bc. Lucie Šůchová

Cena: 475 Kč | Kreditů: 5

18. 5. 2013 | 13.00 - 16.00 | Seminář

Lingvistika a znakové jazyky: včera a dnes

Lektor: PhDr. et Bc. Lucie Šůchová

Cena: 475 Kč | Kreditů: 5

19. 5. 2013 | 9.00 - 16.00 | Seminář

Strukturní odlišnosti češtiny a českého znakového jazyka a srovnávání textů v ČZJ a ČJ

Lektoři: Mgr. Jana Servusová

Vladimír Šimon

Cena: 950 Kč | Kreditů: 10

26. 5. 2013 | od 9.00 hodin |

Závěrečné zkoušky CVP

Komora a zprávy z ASNEP

Kateřina Pešková

On-line tlumočení na úřadech – ICORD

Na zasedání ASNEP měla asi hodinovou prezentaci zástupkyně firmy ICODR, která spouští on-line tlumočení na úřadech. Tato služba bude v provozu v předem stanovených hodinách a budou ji moci používat lidé, pro které je z nějakého důvodu bariérou navštívit úřad osobně - například rodiče na mateřské nebo rodičovské dovolené, lidé na vozíku atd. Ve zkušebním provozu bude tato služba poskytována během příštích měsíců na Praze 14. Zájem je i o to, rozšířit tuto službu pro neslyšící formou on-line tlumočení. Zasedání odhlasovalo, že ASNEP započne spolupráci s touto agenturou, konkrétní podoba této spolupráce je v jednání.

Připomínkování zákona o sociálních službách

V současné době se „otevívá“ zákon o sociálních službách z důvodů úprav některých jeho částí. Při této příležitosti je snaha o změnu zákona ve věci pozice tlumočnicka a dalších zprostředkovatelů komunikace pro neslyšící, nedoslýchavé a hluchoslepé. SNN, který je oficiálním připomínkovacím místem, oslovil členy ASNEP a vznikla podoba návrhu úpravy zákona, kde je mimo jiné pozice tlumočnicka vydělena z kategorie pracovníka v sociálních službách. Tento, zasedáním odhlasovaný návrh byl dále předán právnímu oddělení SNN, které některé části tohoto návrhu zapracovalo. Komora byla pověřena vypracováním Důvodové zprávy k navrhovaným změnám.

Komora a zahraničí

Barbora Pejšmanová

EFSLI: Volby!

V minulých číslech Bulletinu zazněla informace o nadcházejících volbách do nové Rady EFSLI. I nyní zazní. :-). Uzávěrka přijatých přihlášek se totiž posouvá až na 31. května 2013! Ještě máte tedy čas rozmyslet se o pozici, která by Vás nejvíce lákala:

1. Předseda
2. Tajemník
3. Pokladník
4. Člen (Oddělení reklamy a propagace)
5. Člen (Oddělení vzdělávání a profesního rozvoje)
6. Člen (Oddělení komunikace)

Zájemci nechtě se hlásí nejprve Radě Komory, ta Vás velmi ráda podpoří a Vaši nominaci předá dále Radě EFSLI. Více informací o poža-

davcích na jednotlivé pozice členů rady se můžete dočíst pod následujícím [odkazem](#).

Letní škola EFSLI: Copenhagen

Ještě nám ani pořádně nezačalo jaro a EFSLI nelení a začíná s přípravami na letní školu. Letní škola se letos bude konat v Dánsku v hlavním městě Kodani, a to ve spolupráci s Dánskou asociací tlumočnicků znakového jazyka (FTT). Termín je vyhrazen na první červencový víkend od 5. do 7. července 2013. Tématem bude: „Tlumočení pro klienty se specifickými jazykovými schopnostmi: udělejme znakový jazyk ještě více vizuálním“. Do 1.5.2013 je možné ucházet se o post lektora, své životopisy můžete posílat na e-mailovou adresu: training@efsli.org O dalších informacích o letní škole a požadavcích na lektory se dočtete [zde](#).

EFSLI: Jarní Newsletter

Jarní vydání EFSLI Newsletteru je plné zajímavých článků týkajících se zejména tématu vzdělávání tlumočnicků znakového jazyka. Nejprve se Vám představí nový editor Mr. Peter Llewellyn-Jones, dlouholetý tlumočnick a zároveň lektor pocházející z Velké Británie (více nám o sobě neprozradí). :-). První velice obsáhlý článek od samotné prezidentky EFSLI Marinelly Salami popisuje průběh workshopu

iniciativy Medisigns, která se soustředí na velice specifickou a důležitou oblast tlumočení ve zdravotnictví. V tomto článku Marinella popisuje činnost dvouletého projektu se všemi jeho záměry a výsledky. Druhý článek představuje události z posledního pracovního workshopu lektorů z února 2013 v Dublinu, kde se usilovně pracovalo na společném vzdělávacím kurikulu pro tlumočnické znakových jazyků napříč Evropou. Autorkou článku je Lourdes Calle, koordinátorka projektů EFSLI. Ve třetím článku vzpomíná známý italský tlumočnický Marcello Cardarelli na jarní školu EFSLI z loňského roku, která proběhla v Řecku. Jarní školu s tematikou tlumočení v právní/soudnické oblasti tehdy vedla známá americká tlumočnice Sharon Neumann Solow. V následujících dvou článcích se vzpomíná na další ze škol EFSLI, tentokrát letní školu z roku 2012, která proběhla v Talinu. Nejprve se dočteme o události z pohledu estonské tlumočnice Raili Loit a po druhé z pohledu viceprezidentky Liivi Hollman. Následuje reportáž od Roberta Adama, který shrnuje dění z podzimního workshopu v Londýně, kde se sešli slyšící i neslyšící tlumočníci a společně se věnovali tématu jejich spolupráce v týmu. Poslední článek se zabývá problematikou tlumočení pro věřící ve zpracování tří francouzských tlumočnic. Přeji Vám inspirativní čtení. :-)

Seminář: Poznejte sami sebe!

Od 22. do 29. července se v Řecku na krásném ostrově Sifnos bude konat neobvyklý seminář pro tlumočnické znakového jazyka. Celý název semináře zní: „Tlumočníci a rozhodování: Přístup pomocí systémového myšlení a relační autonomie“, který se koná v rámci projektu „Poznejte sami sebe“. Kurzem Vás budou provázet dvě lektorky: Anna Witter-Merithew a Brenda Nicodemus, obě pocházející z USA. S přihláškami si určitě pospěšte, protože počet účastníků je omezen na 18. Přihlašovat se můžete na této adrese: florasavvalidou@yahoo.gr. Více informací o samotném kurzu, lektorkách, ceně atd. naleznete [zde](#).

Tlumočnický vtípek :-)

Počátky tlumočení neslyšícím v českých zemích

Aneb výročí 90 let od vzniku této profese u nás

Petr Pánek

V tomto a v několika dalších číslech bulletinu Vám přinášíme na pokračování zajímavý článek Petra Pánka o historii tlumočení pro neslyšící. (pozn. redakce)

Byla to doba překotného rozmachu, začátek 20. století. Když dnes listujeme starými spolkovými kronikami neslyšících, čteme v nich o významných neslyšících, kteří se zasloužili o svůj spolek. Je ale trochu nespravedlivé, že se v nich nic nedočteme o slyšících, kteří u počátků spolkového života českých neslyšících často figurovali. Víme o tlumočnících jenom z ústního podání. A tak o nich můžeme říct to samé, co o Járovi Cimrmanovi:

Tady všude byl...

Třeba taková restaurace **U Bubeníčků** v pražské Myslíkově ulici. Když se tam členové Podpůrného spolku hluchoněmých svatého

Františka Saleského a později i I. Pražského sportovního klubu hluchoněmých scházeli, měli k tomu dobrý důvod. Majitel měl neslyšící dceru. Podle vzpomínek nejstarších pamětníků jim také organizačně vypomáhal. A podobných případů najdeme více.

Přestože se samozřejmě nejednalo o tlumočení v dnešním slova smyslu, byli to původně právě **slyšící rodiče neslyšících dětí**, kteří položili nevědomky základ naší současné profese tlumočnicků znakového jazyka. Stačí dále vzpomenout třeba **Jitku Haunerovou Staňkovou** nebo **Emilii Bublovou**, maminku Mobi Urbanové. Byla to právě paní Bublová, která ve 20. letech založila a financovala první kurzy znakového jazyka v českých zemích.

Druhou skupinou našich prvních „tlumočnicků“ byli vzdělaní neslyšící, kteří byli schopnými organizátory spolkového života a měli často buď zbytky sluchu nebo ohluchli až po narození. Těmi, kdo měli takové štěstí, že mohli pomáhat v komunikaci neslyšícím s většinovou slyšící společností, byli prokazatelně tito muži:

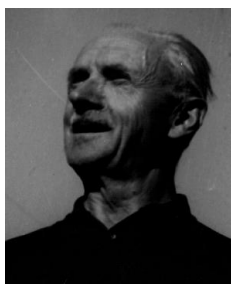
Jaroslav Čáp (1882 – 1961)

Jaroslav Čáp byl velice schopným organizátorem spolkového života pražských neslyšících. Ačkoliv byl neslyšícím zřejmě od narození, podle vzpomínek pamětníků se dovedl samostatně dobře domluvit se slyšícími a pomáhal v tomto smyslu i ostatním. V roce 1913 založil Turistický klub hluchoněmých „Prague“ a v roce 1916 byl až do 30. let předsedou Podpůrného spolku hluchoněmých.

Bohumil Bažil (1890 – 1962)

Mimořádně schopná osobnost českobudějovických neslyšících. V sedmi letech ohluchl po zápalu mozkových blan. Vyučil se knihařem, vydával knihy, noviny, byl členem spolků ve Vídni, Praze, Brně a Českých Budějovicích. Založil spolky „Jirsík“ a budějovický Sportovní klub neslyšících. Korespondenci a komunikaci se slyšícími si zařizoval sám, pomáhal i ostatním členům spolku.

Jan Myška (1902 – 1970)

Jan Myška byl velmi inteligentním a přitom skromným ohluchlým neslyšícím. Pracoval jako dělník na soustruhu v továrně neslyšícího Miloslava Resla v Celetné ulici, kde se vyráběla psací pera a další rýsovací pomůcky. Od r. 1929 byl sekretářem Československého svazu spolků hluchoněmých a po celou dobu První republiky byl dlouholetým redaktorem časopisu Svépomoc Neslyšících. Od 30. let psal zápisy ze schůzí I. Pražského sportovního klubu hluchoněmých. Pomáhal „tlumočit“ nejen sportovcům. Po válce se stane členem výboru Spolku pražských neslyšících.

Josef Hruška (* 27. ledna 1878 – asi 50. léta 20. století)

Pražský rodák Josef Hruška pracoval v předválečném Podpůrném spolku hluchoněmých jako funkcionář. Více než 40 let byl členem spolku, dlouhá léta jednatelem a revizorem

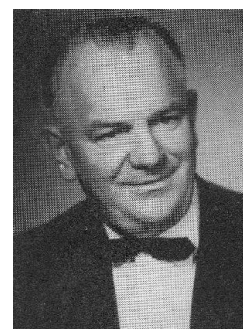
a po Čápovi ve druhé polovině 30. let i jeho předsedou. Angažoval se i ve Svazu spolků hluchoněmých. Vyučil se knihařem – zlatičem a pracoval jako sazeč v ateliéru umělecké vazby knih Viléma Bohumíra Haunera v pražských Dejvicích. Bydlel na rohu ulic Nádražní a Lidická u Anděla, tam, kde je dnes sídlo ČSOB. Přestože byl neslyšícím od narození, češtinu ovládal perfektně.

Podle pamětníků neslyšící chodili odpoledne po práci k němu do bytu, aby jim třeba dopis napsal nebo vysvětlil. Po druhé světové válce již v PSH nepracoval a stáhl se do ústraní. *(Pozn. autora: Nezaměňovat jeho jméno s plzeňským Josefem Hruškou (1917 – 1997), který byl ředitelem Ústavu pro hluchoněmé v Plzni.)*

Měl tři slyšící děti, jeho dcera Marie (Vlasta) Hrušková neslyšícím ve volném čase tlumočila */viz dále/*.

Josef Kubík (1904 – 1966)

Rodilý Valach žil od roku 1926 v Praze, kde se hned aktivně zapojil do společenského života neslyšících. Od 30. let pracoval ve výboru Podpůrného spolku hluchoněmých, v letech 1945 – 1947 byl jeho předsedou. V roce 1947 založil Automotoklub neslyšících Praha. Byl jedním z prvních, kdo vlastnil řidičský průkaz. Vypomáhal s tlumočením na nejrůznějších akcích motoristů i sportovců, ale třeba i na plesech a zábavách neslyšících.

Josef Sýkora (1909 – 14. srpna 1973)

Zlínský rodák Josef Sýkora ohluchl v sedmi letech následkem zápalu mozkových

blan. Po škole v Lipníku nad Bečvou se vyučil pánským krejčím a od roce 1931 pracoval v Baťových závodech, kde jako úředník v sociálně-právním oddělení vedl referát neslyšících zaměstnanců. V roce 1938 spoluzaložil Spolek neslyšících v Kroměříži, který se poté přestěhoval do Zlína. Byl jeho mnohaletým předsedou, stejně tak jako TJ Slovanu neslyšících (od roku 1945). Byl to právě Sýkora, který prosadil, že v Baťových závodech i poválečném národním podniku Svit pracovalo tolik neslyšících z Moravy i ze Slovenska. Pomáhal jim v komunikaci, psal dopisy, vysvětloval psané texty.

Odmítal slovo „hluchoněmý“, které nahradil slovem „neslyšící“.

Vladimír Buberle (1925 – 2009)

Od narození silně nedoslýchavý. Tlumočil již od konce 30. let předsedovi I. PSKH Karlu Puchernovi při vyjednávání fotbalových zápasů ve středočeské župě. Jel jako oficiální tlumočnick s čsl. sportovci na šestou letní deaflympiádu do dánské Kodaně v roce 1949. V 60. letech 20. století byl předsedou Svazarmu neslyšících, v roce 1966 založil v Praze Mezinárodní federaci neslyšících motoristů (FIAMS) a v roce 1990 Českou unii neslyšících.

Jaroslav Kučera (* 1926)

V letech 1947 – 1948 předseda I. PSKH, od r. 1966 druhý předseda Automotoklubu neslyšících Praha. Od mládí byl silně nedoslýchavý. Příležitostně tlumočil sportovcům, v 50. a 60. letech především sportovním střelcům ve Svazarmu.

Václav Macháček (* 1930)

Od narození nedoslýchavý. Tlumočil naší čsl. výpravě sportovců na osmé letní deaflympiádě v italském Miláně (1957) i na deváté letní deaflympiádě ve finských Helsinkách (1961).

František Mitura

Vyučený obuvník, od narození nedoslýchavý. Vypomáhal s tlumočením především na klubových akcích pražských sportovců, kde dělal od roku 1947 až do 50. let pokladníka a správce majetku.

Pan Burian

Ve 30. a 40. letech podobně vypomáhal ostatním neslyšícím v Praze i pan Burian, sám od narození neslyšící. Pracoval jako zaměstnanec v obchodě s koberci a metrovým textilem ve Štefánikově ulici u Arbesova náměstí – v domě, kde je dnes Hypoteční banka. Neslyšící tam přímo za ním chodili a po skončení pracovní doby s nimi šel někam „tlumočit“ nebo jim napsal text na papír.

Třetí skupinou lidí, kteří ve svém volném čase, mimo své hlavní zaměstnání, „tlumočili“ neslyšícím, byli učitelé a ředitelé ústavů pro hluchoněmé. Zajímavá praxe fungovala v Brně, kde si u soudu, jehož se měl účastnit i neslyšící, vždy vyžádali ředitele Moravsko-slezského ústavu pro hluchoněmé v Brně. Prokazatelně takto u soudu „tlumočili“ brněnští ředitelé **Rudolf Jakubka** (1895 – 1960) a **Antonín Atrata** (1906 – 1966). Podle brněnských pamětníků jejich znalost znakového jazyka byla bídná, ale dokázali se s neslyšícími domluvit, a to velice dobře. Nebyli však nestranní, vždy se snažili „přilepsit“ neslyšícím.

Čtvrtou skupinou byli slyšící děti neslyšících rodičů. Dalo by se říci dnešní CODA tlumočníci, avšak při bližším bádání o nich zjišťujeme, že se jejich tlumočení více blížilo práci dnešních sociálních pracovníků. Případně tlumočili jen příležitostně nebo jen krátkou dobu.

Příkladem jsou **Marta Raichlová** a **Milena Suchá** z Plzně, obě „dcery hluchoněmých rodičů“, jak se dočítáme v publikaci *Rozvoj tělovýchovy a sportu neslyšících na Plzeňsku* (autoři: **Vladislav Pokorný**, **Oldřich Hladík**, **Miroslav Hanzlíček**, *Plzeň, 1972*). Obě byly členkami klubu a ve 40. letech 20. stol. také sekretářkami Sportovního klubu hluchoněmých v Plzni (založen 1943). Tlumočily příležitostně předsedovi sportovců Františkovi Šilhánkovi.

Anebo **Karel Kaska**, další slyšící syn neslyšících rodičů. Byl brankářem SKH Plzeň a sportovcům i příležitostně tlumočil. Zemřel tragicky při náletu v dubnu 1945 přímo ve spolkovém domě hluchoněmých. Dům byl zasažen během náletu Američanů na Škodovy závody a z poloviny zničen.

V Praze za všechny podobné příležitostné tlumočníky jmenujme **Pavla Lukeše**, syna našeho neslyšícího reprezentanta ve fotbale Prokopa Lukeše. Přestože podle pamětníků uměl znakový jazyk výborně, tlumočil jen krátkou dobu v 60. letech. Později pro spory s jinými tlumočníky odešel.

Historie zaznamenala mnohem více takových slyšících dětí neslyšících rodičů, kteří tlumočili spíše jen své rodině. Jeden zajímavý případ z historie však stojí za zmínku:

Emil Seifert (1900 – 1973)

Sportovní fanoušci o něm vědí, že ve 20. letech reprezentoval Československo ve fotbale. Šikovný záložník a obránce se stal se Slávií v letech 1925, 1929 a 1933 třikrát mistrem Československa. Málokdo ale ví, že měl neslyšící rodiče. Po válce (od roku 1949)

trénoval i sponzoroval fotbalisty I. PSKH. Podle pamětníků uměl docela dobře znakový jazyk. Jeho bratr (?) **František Seifert** /viz dále/ ve stejné době tlumočil.

V příštím bulletinu se můžete těšit na informace o prvních skutečných tlumočnických znakového jazyka.

Přečtěte si

Lenka Makovská

Tlumočíte ve vzdělávání a máte nějaké otázky k tlumočení v této oblasti? Pak si přečtěte článek od Nadi Dingové *Tlumočení znakového jazyka v oblasti vzdělávání – otázky a odpovědi*. Článek jistě zaujme jak ostřílené tlumočnický, taky i nováčky v této oblasti tlumočení.

Dingová, N. Tlumočení znakového jazyka v oblasti vzdělávání – otázky a odpovědi. TOP 106/2012, s. 8.

Tlumočníci zprostředkovávají porozumění. Jsou však také odkázaní na pochopení svých zákazníků a klientů. Proto vznikl text *Práce tlumočnicka: Pověst papouška*, který tlumočnick a překladatel Mgr. Jan Sochor uveřejnil na svých webových stránkách. Dle jeho slov má tento článek pomoci lépe pochopit aspekty práce tlumočnicka. A tím zprostředkovat lepší porozumění.

Sochor, J. Práce tlumočnicka: Pověst papouška. Sochorek.cz [online]. 2012 [cit. 2013-04-14]. Dostupný z [WWW](http://www.sochorek.cz).

Ačkoli je český znakový jazyk jazykem českých neslyšících, většina z nich toho o něm moc neví. Není to jejich chybou, ale nedostatkem osnov ve vzdělávání neslyšících, ve kterých není místo na předmět znakový jazyk s kvalitním obsahem. Proto se v únorovém TKN

pokusili vybrat některé momenty z historie znakového jazyka, vizuálně ztvárnit a připravit tak prostředí pro diskusi o budoucnosti komunity neslyšících a jejich jazyka.

Po stopách znakového jazyka. Ceskatelevize.cz cz [online]. 2012 [cit. 2013-04-14]. Dostupný z WWW.

Při příležitosti Mezinárodního dne průvodců cestovního ruchu si slovenské město Nitra připravilo překvapení pro zájemce z řad neslyšících. Jedna z prohlídkových tras byla s názvem Po stopách nitrianskych legend byla realizována za účasti tlumočnicka slovenského znakového jazyka.

Nitra s novinkou: Prehliadky pamiatok si užijú aj nepočujúci. Nitra.dnes24.sk [online]. 2012 [cit. 2013-04-14]. Dostupný z WWW.

A na závěr něco pro zasmání :-)

E-shop

Akce měsíce na květen

Lenka Makovská

Zima snad už s definitivní platností odešla a předala vládu jaru. Není tedy nutné, jak praví jedno české přísloví, zůstat s dobrou knihou za kamny, ale konečně můžeme za příjemného jarního dne posedět s kvalitní publikací někde venku třeba v parku pod stromem...

Pokud ještě stále nejste rozhodnutí, do jaké publikace se začít, tradičně Vám můžeme doporučit akční publikace z komořího e-shopu, které můžete pořídit za velmi příjemnou cenu.

Dříve, než Vám prozradíme, jaké publikace jsme pro Vás připravili na měsíc květen, připomínáme, že se jedná o publikace a DVD, které jsou nějakým způsobem aktuální vzhledem k plánovaným kurzům a seminářům na daný měsíc. Na čem tedy můžete v květnu ušetřit?

První akční publikací v naší nabídce je kniha od prof. Aleny Macurové a nese název Dějiny výzkumu znakového jazyka u nás a v zahraničí. V našem e-shopu ji nyní získáte za cenu 270 Kč. Jste-li členem/členkou Komory, můžete si tuto publikaci opatřit za 216 Kč (jedna z výhod, které členství v Komoře přináší :-)).

Protože technická revoluce značně pokročila a už dávno nejsme závislí pouze na čtení a studium z klasických papírových publikací, druhou akční nabídkou je DVD od autorky Kateřiny Červinkové Houškové s názvem Specifika tlumočení pro neslyšící. Za cenu 203 Kč (pro nečleny) a 163 Kč (pro členy) si toto DVD můžete objednat v e-shopu Komory po celý měsíc květen.

I nadále je pro Vás v e-shopu Komory nachystáno také plno pohodlného komořího oblečení z naší kolekce, proto neváhejte a objednávejte příjemná trička, košile, čepice a šály, kšiltovky, tepláky a další.

Těšíme se na Vaše objednávky! Akce platí od 1. do 31. května 2013.

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.,
pro Vás každý měsíc připravuje ve svém e-shopu
seriál **zvýhodněných materiálů** s názvem

AKCE MĚSÍCE

Květen 2013

CENA PRO ČLENY
216 Kč

CENA PRO NEČLENY
270 Kč

Dějiny výzkumu znakového jazyka u nás a v zahraničí
AUTOR: Alena Macurová

► Materiály objednávejte na www.cktzj.com
v sekci e-shop pod názvem Akce měsíce!

► AKCE platí od 1. do 31. května 2013

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.
Oušťáková 126/15, 190 00 Praha 1 | shop@cktzj.com | www.cktzj.com

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.,
pro Vás každý měsíc připravuje ve svém e-shopu
seriál **zvýhodněných materiálů** s názvem

AKCE MĚSÍCE

Květen 2013

CENA PRO ČLENY
176 Kč

CENA PRO NEČLENY
220 Kč

Specifika tlumočení pro neslyšící (DVD)
AUTOR: Kateřina Červinková Houšková

► Materiály objednávejte na www.cktzj.com
v sekci e-shop pod názvem Akce měsíce!

► AKCE platí od 1. do 31. května 2013

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.
Oušťáková 126/15, 190 00 Praha 1 | shop@cktzj.com | www.cktzj.com

Komora blahopřeje

Kristýna Siková

Narozeniny oslaví

4. května	Jana Kašparová
7. května	Petr Vysuček
11. května	Markéta Spilková
14. května	Simona Šumberová
15. května	Klára Ptáčková
16. května	Sergej Josef Bovkun
24. května	Magda Schromová
26. května	Fedor Krajčič

Svátek oslaví

21. května	Monika Kolářová
24. května	Jana Kašparová Jana Kotrlová Jana Servusová

Všem oslavenkyním a oslavencům blahopřejeme a přejeme jim všechno nejlepší.

Blahopřání

A ještě vám přinášíme jedno svatební oznámení...

Pohledná blondýnka plných tvarů
s vlastním bytem a smyslem pro domácnost, by se ráda seznámila s finančně zajištěným, pojezdícím osvaleným mužem, který také už nechce být sám.

Zn: Jednu hrníčkovou kuchařku vlastním, teplé večere naprostou samozřejmostí.

Mladý sympatický milionář
hledá pro společnou cestu životem inteligentní blondýnku se smyslem pro humor. Zálba v domácích pracích a certifikát kurzu vaření výhodou.

Zn: Objedeme společně celý svět.

Nad'a Dingová & Libor Hynek

25. května 2013 v 11.30 na zámku Ctěnice - Bohdanečská 1, 190 17 Praha 9

Bulletin Komory – Elektronický měsíčník pro členy České komory tlumočnicků znakového jazyka • Vychází 11x ročně elektronicky • Bulletin Komory je zdarma • Adresa redakce: bulletin@cktzj.com • Redakci tvoří: členové Rady Komory (rada@cktzj.com) a stálí dopisovatelé, členové Komory: – Radka Faltínová • Marie Basovníková • Jindřich Mareš • Marie Komorná • Lenka Makovská • Dana Tučková • Edita Velebil Nedvědová • Helena Andrejsková • Barbora Pejšmanová • Josefína Kalousová • Markéta Spilková • Editor: Helena Andrejsková • Jazykové korektury Marie Komorná • Grafika a sazba Jana Kotrlová • Vydavatel: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s. • Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1 • Vydání: číslo 5., ročník 2013, vyšlo 29. 4. 2013.